

Ako sme chatárčili

Bolo krásne jarné nedeľné popoludnie, čas ako stvorený na prechádzku. Kam pôjdeme? Voľba padla na blízky les – Hrabový háj a jeho studničku. Mali sme tam priateľov – chatárov. Povedali sme si, že ich navštívime. Boli sme veľmi mladí, o aute sme ešte ani nesnívali, vzali sme si chlapčeka do kočíka a „hurá na túru“.

V lese bolo nádherne, ticho, vtáčí spev, čistý vzduch, dobre a veselo nám bolo u našich priateľov – Mariána Dubca a jeho Martušky. Slovom, boli sme nadšení, keď sme sa dozvedeli, že susedná chata je na predaj. Veľa sme o tom doma rozprávali a uvažovali aj s našimi švagrovcami a tak sme sa rozhodli, že si spolu tú „chatu na Studničke“ kúpime!

Toto rozhodnutie sme nikdy neolutovali a začali sme tiež chatárčiť. Malá chata nás prijala – štyroch dospelých a tri deti. Neskôr nám pribudla ešte naša Barborka. Za čas sme boli spolu ôsmi, bolo nám síce tesno, ale veľmi milo. Dnes si už také niečo nemožno vari ani predstaviť, ale bolo to tak!

Čo sme my zažili príhod na tom kúsku zeme? Ako nám deti rástli, rozširovali svoje vychádzky aj ďalej od chaty, vznikol – „Les bielej Medvedice“, hry na indiánov, výlety na „triangulák“ a iné. Ale mali sme aj adrenalínové príhody. Raz sme sedeli na slniečku a v pohode pili kávu. Deti sa hrali a zrazu krik – Barborka spadla do jazierka, protipožiarnej nádrže. Utekáme všetci tam, ale už bola zachránená. Vytiahol ju syn pána Karačeka – Karolko. Vďačí mu azda aj za život.

Ešte jedna príhoda narušila pokoj na chate. Chlapci, už ich bolo veľa: Markovci, Dubcovci, Hodásovci, sa hrali. Urobili si z čečiny bunker. Nuž, ale neboli by to chlapci, aby ho nechceli vylepšiť. Skrátka, bunker podpálili. Ale my sme boli hneď pri tom, nič hrozné sa nestalo a oheň sme rýchlo uhasili. Deti mali príučku a my tiež. „Deti z oka nespúšťaj ani na sekundu“.

Naproti tomu veselých príhod sme zažili nespočetne. Na chatu sme chodili pešo, či bola zima alebo leto. V lete aj na bicykloch, ale viac vedľa neho. Chodilo sa cez polia „Na vrchy“ vedľa Melovcov – horných i dolných. U nich sme si brávali mlieko pre deti. V zime sme chodievali aj na saniach alebo na lyžiach. Raz v zime sme viezli nášho malého syna na saniach. Bol zabalený vo fusaku, len noštek mu trčal. Sane sme ťahali spolu s manželom. Boli sme mladí, šťastní a veselí, dozadu, na obsah saní sme sa často

neobzerali, až keď sme pocítili, že sane idú akosi ľahšie. Nuž bolo to tak. Synček v tej chvíli už ležal v snehu ako malý snehuliak. Veru stratili sme ho. Samozrejme, že len na okamih.

Nezabudnuteľné chvíle sme zažili na Silvestra u pána Ilčíka. Mal najväčšiu chatu a veľké srdce. Prijal nás všetkých na silvestrovskú večeru a oslavu príchodu Nového roka. Každý priniesol svoj diel – jedlo, zákusky, pitie a veľa veselosti. Maroš Dubec natiahol svoj starý gramofón (ešte na kľuku) a už sa tancovalo. Boli s nami aj naše deti a to bolo to najkrajšie. V chate bol pre ne pripravený aj vlastný bar, stáli v rade a podľa vlastného výberu dostávali džús: jahodový, malinový, pomarančový, všetko podľa fantázie. Lenže stále to bol jeden a ten istý sirup. Ale pán Ilčík ich nechal v tom, že každý dostal aký si prial. Deti boli spokojné a spomínajú na to ešte i dnes, hoci sú už chlapi.

Škoda by bola nespomenúť naše nočné kúpanie v bazéne na „Púšti“. Petrolejový lampáš na palici, my nastúpení v rade za sebou a pod ňo cez „Bobáčinu“ na Púšť. Bola to cesta veru až dobrodružná. Videli sme len chrbát svojho suseda, ale bolo veselo. Poskákali sme do bazéna, voda bola riadne studená a osvieženie sme sa vrátili na naše chaty, ktoré nás vítali petrolejkami vysvietenými okienkami. Boli to krásne časy!

Musím spomenúť fakt, že sme tam ozaj všetci boli ako jedna rodina. To bolo veľmi dôležité. Rozumeli sme si, naše nespočetné posedenia pri spoločnom ohni, pri debatách, speve a veru aj pri pozorovaní hviezd. Tie sme tam ľahšie vnímali, boli akési viditeľnejšie.

Bože, koľko by toho ešte bolo, čo by sa dalo popísať, možno by to bolo aj na knihu o priateľstve, o živánskych, ktoré sme spoločne nad pahrebou ručne krútili, o „hrabáckom“ víne, o „hrabáckej“ pramenistej vode, nad ktorú lepšej nebolo.

Ale čas plynul a mnohí už odišli na večnosť. Z detí sú už dospelí ľudia a zdalo by sa, že stará tradícia zaniká. Ale chvalabohu to tak nie je. Začínajú sa formovať potomkovia starých chatárov. Chaty neopustili. Trávia tam voľné chvíle naďalej. A noví chatári, ktorí si chaty kúpili, sú veľmi fajn, zapadajú, učia sa chatárčiť a my im všetkým prajeme len to, aby si užili krásy prírody, ľudského priateľstva a pohody ako kedysi my i Dubcovci, Hodásovci, Jasovskí, Karáskovci, Koreňovci, Šenkmajorovci, Wittemannovci a samozrejme náš pán Ilčík, ktorý bol dobrým duchom tohto kúska lesa nad Prievidzou.

Marta Marková, rod. Hudcová (1940).